

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors Evaluation report Ukraine Adopted by GRECO at its 76th Plenary Meeting (Strasbourg, 19-23 June 2017) URL: <https://rm.coe.int/grecoeval4rep-2016-9-fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-1680737207>.

11. Боровик А., Козловцева А., Карпінська В. Корупцію в Україні подолано? в Європі вважають, що не зовсім. 2020. URL: <https://ti-ukraine.org/blogs/koruptsiyu-v-ukrayini-podolano-v-yevropi-vvazhayut-shho-ne-zovsim/>.

12. Євген Є. Огляд звіту GRECO Про виконання Україною рекомендацій щодо запобігання корупції стосовно народних депутатів, суддів та прокурорів. Український інститут Майбутнього. 2020. URL: <https://www.uifuture.org/publications/news/25373-zvit/greko/pro/vykonannia/ukrainou/rekomendatsiy/schodo/zapobigannia/k>.

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАХИСТУ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Попова А. П.

Аспірант III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Завгородня В. М.

к. ю. н., доцент, завідувач кафедри МСПЦПД ННІ права

Сумського державного університету

Правове регулювання захисту конфіденційної інформації завжди є актуальним і традиційно привертає увагу національної наукової спільноти та законотворців. З огляду на бурхливий розвиток інформаційних технологій, діджиталізацію ледь не всіх сфер суспільного життя постійно виникають нові ризики. В умовах динамічного розвитку інформаційних правовідносин ці ризики потребують швидкої і ефективної реакції законодавця, встановлення вимог щодо надання, використання та захисту персональної інформації, наприклад, при отриманні послуг в державних чи приватних організаціях.

За таких обставин доцільним є вивчення та аналіз зарубіжного досвіду правового регулювання досліджуваної сфери. Австралія розпочала створювати відповідні нормативно-правові акти вже досить давно – понад тридцять років тому та ефективно і своєчасно їх модернізує. Вона належить до числа країн, які досягли найкращих результатів у галузі охорони інформаційної приватності та захисту конфіденційної інформації. Наведені обставини зумовлюють доцільність дослідження австралійського законодавства і практики його застосування, з подальшим врахуванням положень, що довели свою ефективність, у процесі розвитку вітчизняної правової системи.

Ще в 1988 році в Австралії було прийнято Закон про конфіденційність (Privacy act), спрямований на захист приватного життя осіб, а також регулювання обробки особистої інформації австралійськими державними установами та окремими приватними організаціями. Австралійський парламент ухвалив цей Закон на виконання зобов'язань держави відповідно до ст. 17 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права [2] та угод в рамках Організації економічного співробітництва та розвитку щодо захисту конфіденційності та транскордонних потоків персональних даних. Він почав діяти 1989 році та включає 13 австралійських Принципів конфіденційності (Australian Principles of Confidence –APP), які застосовуються до деяких організацій приватного сектору, а також до більшості австралійських урядових установ. Закон також регулює окремі складові конфіденційності систем звітності, зокрема, про споживчі кредити, податкові номери, охорону здоров'я, медичні дослідження [3].

У 2017 році для реалізації положень цього Закону в усіх урядових установах Австралії було видано Кодекс конфіденційності державних агентств Австралії (далі –APP Code 2017 або Кодекс), який набрав чинності 1 липня 2018 року [4]. Кодекс спрямований на послідовне створення високого рівня управління персональною інформацією в усіх урядових установах Австралії. Слід зауважити, що попри назву «Кодекс», яка в нашій правовій системі традиційно означає закон з високим ступенем систематизації нормативно-правового матеріалу та охопленням широкого кола правовідносин, цей документ є підзаконним актом, виданим спільно Австралійським комісаром з питань інформації та конфіденційності та Департаментом Прем'єр-міністра Австралії.

APP Code 2017 визначає, яким чином державні органи, організації та установи (далі – установи) повинні застосовувати та дотримуватися APP та встановлює коло суб'єктів (агенцій), на яких поширюються його вимоги. Кодекс зобов'язує державні установи через уповноважену особу проводити оцінку впливу на конфіденційність всіх офіційних документів з ризиком конфіденційності, які можуть впливати на приватне життя чи інформацію про громадянина. Службовець з конфіденційності є першою контактною особою з питань конфіденційності в межах агенції, і відповідає за забезпечення щоденних оперативних заходів щодо конфіденційності.

На установи покладено нові постійні функції з впорядкування інформаційних відносин, зокрема, проводити оцінки впливу на конфіденційність для всіх проектів з високим ризиком для конфіденційності; створювати системи для обробки запитів щодо конфіденційності та скарг; вести облік всієї особистої інформації, що зберігається в установі; впровадити спеціальні посади відповідальних осіб з питань конфіденційності.

Із визначеного переліку необхідно звернути увагу на поняття «оцінка впливу

конфіденційності» (PIA) – це письмова оцінка, яка визначає впливофіційного документу, на приватне життя людей, та передбачає рекомендації щодо управління, мінімізації чи усунення ризиків [1].

Якщо офіційний документ має «високий рівень ризику конфіденційності» і установа обґрунтовано вважає, що такий документ передбачає нові або змінені способи обробки особистої інформації, які можуть мати істотний вплив на приватність осіб, то процес розробки PIA може бути складним і трудомістким, реалізуватися шляхом застосування процедур відповідно до APP Code 2017 [1].

Основними функціями APP Code 2017 є:

1) пред'явлення додаткових вимог до положень, встановлених одним або декількома Австралійськими принципами конфіденційності, доки додаткові вимоги не суперечать цим принципам;

2) регулювання діяльності щодо звільнення від дії актів організацій фізичних осіб, що не є суб'єктами підприємницької діяльності відповідно до норм Закону про конфіденційність;

3) вирішення питань внутрішнього розгляду скарг з питань приватності та конфіденційності;

4) забезпечення звітності уповноважених службовців з конфіденційності про скарги, що надійшли, та результати їхнього розгляду;

5) вирішення інших питань в сфері захисту конфіденційності [3].

Разом із цим, необхідно зазначити, що урядові організації не повинні вчиняти діяння (дії або бездіяльність), чи займатися практикою, яка порушує положення Кодексу, оскільки за неправомірні дії передбачена відповідальність відповідно до Закону про конфіденційність.

Аналізуючи наявні в Австралії тенденції щодо захисту конфіденційної інформації в державних установах, які надають послуги громадянам, ми можемо зробити порівняння з нормативно правовою базою України в контексті даного питання. Так, діяльність державних органів врегульована нормами Закону України «Про захист персональних даних» який визначає правові відносини, пов'язані із захистом і обробкою персональних даних, і спрямований на захист основоположних прав і свобод людини і громадянина, зокрема, права на невтручання в особисте життя, у зв'язку з обробкою персональних даних [5]. Кримінальним кодексом визначено відповідальність за неправомірні дії посадових осіб, які за складом злочину прямо чи посередньо стосуються інформації щодо особи, яка за характером є конфіденційною: стаття 220-1 «Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності»; стаття 363 «Порушення

правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється»; стаття 366-1 «Декларування недостовірної інформації»; стаття 376-1 «Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду»; стаття 387 «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування» [6].

Досвід Австралії щодо застосовування та дотримання австралійськими державними агенціями APP переконливо свідчить про доцільність і необхідність запровадження в Україні інституту спеціальних посадових осіб – державних службовців, на яких покладено повноваження зі здійснення контролю за дотриманням конфіденційності, захисту приватного життя та сприяння формуванню довіри громадськості до практики обробки інформації та будь-якого нового використання даних, запропонованих відомствами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. David Martin (2017). Privacy (Australian Government Agencies – Governance) APP Code 2017. Norton rose fulbright. URL: <https://www.nortonrosefulbright.com/en-pk/knowledge/publications/7390de94/privacy-australian-government-agencies---governance-app-code-2017#section6>.
2. International covenant on civil and political rights, United Nations 1967. URL: http://www.un.org.ua/images/International_Covenant_on_Civil_and_Political_Rights_CCPR_eng1.pdf.
3. Privacy Act 1988, Federal Register of Legislation. URL: <https://www.legislation.gov.au/Details/C2014C00076>.
4. Privacy (Australian Government Agencies – Governance) APP Code 2017, Federal Register of Legislation. URL: <https://www.legislation.gov.au/Details/F2017L01396/Explanatory%20Statement/Text>.
5. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. Дата оновлення: 20.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2297-17>.
6. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 17.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СИСТЕМ ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНАХ ПРАВОСУДДЯ

Кліщенко В. О.

*Аспірант кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*